

Газета 6-А(ф) Спецвыпуск № 1 (3). Октябрь 2016 год
<http://do-school19.ucoz.ua/index/skrepka/0-45>

Паде додолу листя з деревини,
Паде невпинно, чутно, сумовито,
Мов сльози мами, що на гріб дитини
Прийшла і плаче, шепчучи молитов.
Осики лист кровавий із гіллина
Паде, немов ножом його пробито;
Жалібно жовте листя березини,
Здається, шепче: «Літо, де ти, літо?»
Лиш дуб могучий, жолудьми багатий,
Спокійно в темну, зимну даль глядить –
Таж він не дарма тепле літо втратив!
Най в'яне листя, най метіль гудить.
Се сил його не зможе підірвати,
І плід його приймесь і буде жить!

1881

Іван Франко

160 років із Дня народження Івана Франка

*«Поетичне слово, сказане в щасливій
хвилі при якій одній нагоді, як золота
монета, не тратить своєї вартості і
по році, і по ста роках»*

Іван Франко

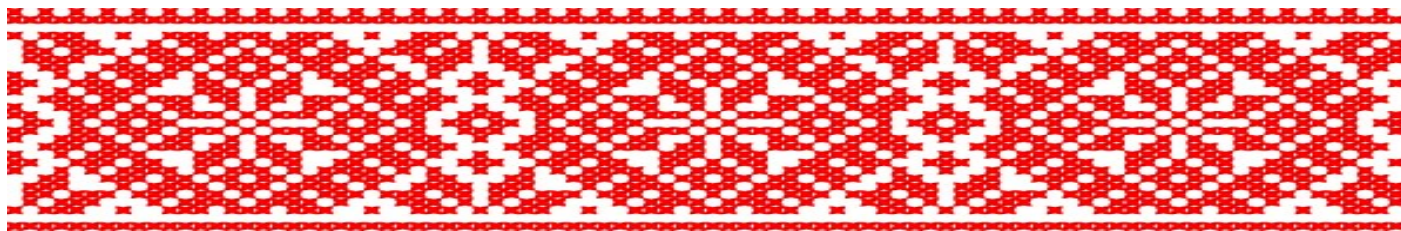
*«Іван Франко – це розум і серце
нашого народу. Це боротьба, мука і пе-
редчуття щастя України. України і
людськості»*

Максим Рильський

Цього року в Україні святкують подвійний ювілей поета. Так, у 2016-му виповнюється одразу дві дати, які пригадують нам біографію одного із найвидатніших письменників новітньої української літератури — Івана Франка. Цей рік — ювілейний (160 років із дня народження) і, водночас, скорботний (100 років із дня смерті) для шанувальників Івана Франка.

Іван Франко — одна з найяскравіших постатей в українській історії.

Прозаїк і драматург, поет і публіцист, економіст, учений-енциклопедист і крупний політик, перекладач, Іван Якович був і великим українцем, і достеменним європейцем, якого визнав сам Відень, канонізувавши на доктора філософії.

Цікаві та маловідомі факти про Івана Франка

Видатний український поет **Іван Франко** народився 27 серпня 1856 року у селі Нагуєвичі на Львівщині. Всі ми звикли бачити в ньому, в першу чергу, українського письменника, поета, публіциста, перекладача, вченого, громадського і політичного діяча, але, попри це все, він був та-

кож людиною, людиною цікавою та неординарною. Сьогодні пропонуємо вашій увазі 15 цікавих та несподіваних фактів з життя та творчості Каме-няра.

- Мати Івана Франка, Марія Кульчицька, походила із зuboжілого українського шляхетського роду Кульчицьких, гербу Сас, була на 33 роки молодшою за чоловіка. Померла, коли Іванові було 15 років.

- Коли Франкові було 9 років, помер батько. Мати вийшла заміж удруге. Вітчим, Гринь Гаврилик, уважно ставився до дітей, фактично замінив хлопцеві батька. Франко підтримував дружні стосунки зі своїм вітчимом протягом всього життя.

- Смачно готував каву, збирав і любив їсти гриби й рибу, що сам ловив. Іван Франко понад усе любив збирати гриби. Їх варили, смажили, сушили на зиму. Донька пише: “Присмажені гриби з молодю картоплею були смачною й улюбленою стравою тата”.

- Навчаючись у Дрогобицькій гімназії, Франко жив на квартирі в далекій родички Кошицької на околиці міста. Нерідко спав у трунах, які виготовлялися у її столярній майстерні (“У столярні”)

- Восени 1875 року Франко став студентом філософського факультету Львівського університету. Спочатку належав до москвофільського товариства. Москвофільство було дуже популярне серед галицької інтелігенції в другій половині XIX століття. Москвофілом був також один із засновників “Руської Трійці” Яків Головацький.

- Як і більшість молодих людей того часу, Іван Франко захоплювався ідеями соціалізму. Читав твори Маркса, Енгельса, листувався з Михайлом Драгомановим. Однак наприкінці життя він зрозумів хибність ідеї Маркса, назвавши соціалістичну державу тюрмою.

- Іванові Франку належить ініціатива ширшого вживання в Галичині назви “українці” замість “русини” — так традиційно називали себе корінні

галичани. В “Одвертому листі до галицької української молодіжї” (1905) Франко писав: “Ми мусимо навчитися чути себе українцями — не галицькими, не буковинськими, а українцями без соціальних кордонів...”

- Після свого другого арешту 1880-го Франко ледь не помер з голоду. Тоді за тиждень у готелі він написав повість “На дні” й на останні гроші надіслав її до Львова. Після того три дні жив на 3 центи, знайдені на березі річки Прут — цих грошей вистачило хіба на одну хлібину. А коли їх не стало, лежав без пам’яті, без сил. Врятував Франка від голоду старий служитель готелю.

- У 1886 році Іван Франко одружився. Його дружиною стала Ольга Хоружинська. Була високоосвіченою людиною, добре володіла мовами: англійською, французькою, німецькою, російською. Їй не була чужа ідея відродження України. Познайомившись із Франком вирішила стати його дружиною й помічницею, та присвятити своє життя чоловікові. Разом подружжя виховало чотирьох дітей — Андрія, Тараса, Петра, Анну.

- Франко відомий своїм інтересом до індійської культури, він вивчав літературу, філософські твори, тексти Вед на санскриті. Сам він говорив: “Жаль, що я не орієнталіст”. Серед перекладів Івана Франка — біблійна “Книга Буття”. Досі це найбільш точний переклад цієї частини Біблії українською мовою.

- 1908 року стан здоров’я Франка значно погіршився, однак він продовжував працювати до кінця свого життя. Період останнього десятиліття життя Франка — дуже складний. За розповідями сина Андрія, “у цей період батька переслідував дух померлого дідуса, який бив його золотим молотом по руках...”. “Протягом 14-ти днів я не міг ані вдень, ані вночі заснути, не міг сидіти, і, коли, проте, не переставав робити, то робив се серед страшеного болю”, — писав Іван Франко. Помер Іван Франко 28 травня 1916 року у Львові. Похований на Личаківському кладовищі у Львові.

- Франко на сьогодні єдиним українським поетом, який номінувався на здобуття Нобелівської премії з літератури.

<http://report.if.ua/istoriya/15-cikavyh-ta-malovidomyh-faktiv-pro-ivana-franka/>

Франко у цифрах

- у **9** років утратив батька
- у **16** років матір
- розпочав літературну діяльність у **12** років,
- перший твір опублікував у **18**,
- **4** арешти через політичні переконання,
- **3** невдалі спроби стати депутатом галицького сейму та австрійського парламенту,
- Він навчався в Львівському, Чернівецькому і Віденському університетах,
- у **37** років захистив дисертацію і здобув ступінь доктора філософії Віденського університету,
- в **50** став почесним доктором Харківського університету,
- прожив неповних 60 років,
- написав близько **шести тисяч** творів — літературних, публіцистичних, наукових.
- вільно писав трьома мовами — українською, польською і німецькою,
- перекладав з **14** мов та **37** національних літератур
- переклав українською близько **200** авторів;
- словник поетичних творів Івана Франка налічує понад **37 тисяч** лексем
- **6000** тис. власних творів
- **10** поетичних збірок та 1 збірка поем
- **50** поем
- **10** творів великої прози
- **100** творів малої прози
- **3000** наукових та публіцистичних праць з різних галузей знань та суспільного життя
- **220** окремих видань, в т.ч **60** збірок оригінальних та перекладних творів різних жанрів
- **сім** томів поетичних творів,
- **шість** томів літературних перекладів
- **дев'ять** томів прози

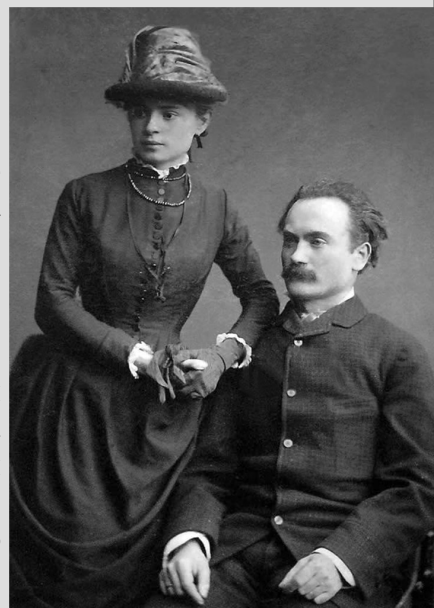
<http://dovidka.biz.ua/vislovi-pro-ivana-franka/>

Рибалка-ас

Його вважають засновником туристичного руху в Галичині. Іван Франко був першим професійним туристом, який не лише сам багато мандрував, а й організовував піші мандрівки Галичиною і Карпатами. У 1884 році він організував першу українську студентську пішу мандрівку. А один із віршів, який Франко написав з цієї нагоди, став спортивним гімном Галичини. Але найсправжнісінькою пристрастю Івана Франка була риболовля. Тільки випадала вільна хвилинка, Франко брав сіті і їхав кудись за Львів, бо, як жартував поет, у Полтві нічого доброго спіймати не можна було. Франко не любив вудок, а рибу ловив сітями чи ятерами, при чому власного виробництва. У риболовлі Франко був справжнім віртуозом, адже вмів ловити форель великими руками. Також письменник був прихильником «тихого полювання» на гриби, на яких прекрасно розумівся.

Забув про весілля через вірш

Шлюб Ольги Хоружинської та Івана Франка став, як казали гості на весіллі, символом єднання Галичини і Наддніпрянщини. Молодята вінчалися далекого 1886 року в Києві. Проте щастю закоханих мало не завадив... вірш. Коли вся весільна процесія вже була готова до церемонії: зібралися дружки, бояри, гості, молода вже одягла фату, нареченого все не було. Кинулися шукати молодого. Франка знайшли в кабінеті батька нареченої. Іван забув про власне весілля, бо знайшов якусь стару книжку і переписував із неї рідкісного вірша. Бібліоманія, якою страждав Франко, мало не поставила під загрозу шлюб письменника.

<https://frankolive.wordpress.com>

Діти і тварини

Діти Франка, троє синів – Андрій, Петро і Тарас, а також дочка Ганна, були дуже збитошні. Вони завжди голодно бавилися, постійно вигадували якісь нові каверзи. Наприклад, поливали перехожих водою з балкона або гатили цвяхи в дошки. До цього всього гармидеру додайте справжній зоопарк, який панував в оселі Франків. Іван Якович працював, а в оселі товклося восьмеро дітей. Десь з-під дивана вилазила черепаха, хатою ходив бузько зі зламаним крилом, а долівкою плигали жаби, яких хлопчачки спіймали для того, щоб нагодувати бузька. А в кутках іще й морські свинки хрумали капусту. І в цьому всьому Франко, тримаючи дітей на руках, навіть якось умудрявся писати свої геніальні твори. Сам письменник дуже любив тварин. У підвалі свого особняка на вул. Понінського Франко тримав кроликів, але найбільше любив собак, яких у нього було кілька. Франкові собаки манерами не вирізнялися і любили гавкати тоді, коли їм заманеться. Відомий сусід Франка, Михайло Грушевський, неодноразово скаржився письменнику на його невихованих домашніх улюбленців, які не давали ночами поважному професору ані спати, ані працювати. Часто, як згадує донька поета, їхня оселя нагадувала «звір'ячу клініку» з покаліченими тваринами, яких Франки підбирали на вулиці і лікували вдома.

<https://frankolive.wordpress.com>

Перший фаховий літератор

Іван Франко став першим українським письменником, який почав заробляти на життя пером. До нього наші літератори здебільшого у літературу бавилися. А якщо й працювали серйозно, то вижити з цього не могли. І незважаючи на те, що всі звикли вважати, що Франко – бідний-бідний письменник, що мало місце в його біографії, він заробляв доволі непогано. Вартує подивитися на Франкову садибу, яка колись була на околиці Львова, а тепер розташована в одному з найбільш елітних районів міста біля Стрийського парку. Не всі українські письменники можуть дозволити собі сьогодні такий особняк навіть у кредит, причому Франко, виплачуючи банку позику, ще й утримував жінку і чотирьох дітей. Саме завдяки літературній та журналістській діяльності Франко умів давати раду собі і своїй великій родині.

<https://frankolive.wordpress.com>

21-23 жовтня у Козак-палаці відбулася Запорізька нижкова толока. Серед книг-переможців толоки - книга "Від А до Я" Івана Франка

Над першим спецвипуском газети "Скрепка" працювали:

**Катерина Уткіна,
Олег Шашмурін,
Ольга Борисівна
Скорина**

Гланий редактор, корректор - Елена Викторовна Ермолина
ermolinaelena@email.ua

Заместитель главного редактора - Екатерина Уткина

Модератор на портале школьной прессы – Денис Немчин

den.nem@bk.ru

Корреспонденты – Карина Коваль, Анастасия Болотина, Виктория Гороховская, Полина Переверза, Рената Коба, Мария Слепцова, Виктория Лубченко, Николетта Дубовая, Анастасия Моцак

Фотографы (бильдредатор) – Данил Самойличенко, Олег Шашмурин, Валерия Романчук, Екатерина Уткина

Распространитель – Максим Чувашов

Кураторы-родители – Оксана Александровна Уткина, Ольга Борисовна Скорина, Ольга Валерьевна Немчин, Марина Валерьевна Гороховская